

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. II. Respondetur quæsito,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

§. II.

Respondetur Quaestio.

Dico primò, ponendas esse in Divinis notiones. Ita communitè docent Theologi, cum Magistro in 1. dist. 26. & cum D. Thoma hic art. 1. ubi hanc conclusionem duplici ratione demonstrat.

Prima est: Catholici debent habere nomina abstracta, quibus utantur ut respondeant Hæreticis, inquirentibus quomodo Pater, Filius, & Spiritus Sanctus sint personæ? Sed rationes obiectivæ correspondentes his nominibus, & ab illis significatæ, sunt notiones; quia sunt proprietates personales, non utrumque, sed ut principia quibus personæ divinæ innescunt: Ergo in divinis ponit debent notiones.

Secunda ratio est: Oportet habere nomina, quantum fieri potest, ad explicanda omnia quæ sunt in divinis: Sed in una persona Trinitatis, v. g. in Patre, sunt duæ relationes, scilicet paternitas, & spiratio activa: Ergo oportet habere nomina, ad explicandam non solum unitatem personarum, sed etiam pluralitatem relationum: rationes verò obiectivæ, his nominibus significatæ, sunt verè notiones, utpote participantes definitionem notionis: Ergo in Divinis notiones adnumerandæ sunt. Minorem probat D. Thomas, quia spirationi activæ correspondet pro termino relatio spirati, & paternitati filiationis, quæ diversæ relationes sunt; unica autem relatio ad duos terminos non potest referri: Ergo non correspondet ipsi in Patre unica sed duplex relatio.

Dicit: Una relatio secundum speciem terminandi potest ad plures relationes; ut constat tum in patre plures filios habente, ad quos unâ relatione refertur, cum tamen ex patre filiorum plures relationes respondeant; tum etiam in alio, quod unicâ relatione similitudinis omnia respicit quibus assimilatur, cum tamen in quolibet istorum distincta sit relatio; tum denique in filio quem unicâ relatione patrem & matrem respicit, tenet frequentior Philosophorum sententia, cum tamè relatio patris & relatio matris specie distinguantur: Ergo ex eo quod in Filio & Spiritu Sancto, ad quos Pater refertur, plures sunt relationes, non rectè colligitur relationes quibus illos respicit specie virtualiter esse distinctas.

Respondet distinguendo Antecedens. Ad plures relationes, specie adæquatè distinctas, nego Antecedens: numero solum differentes, non specificè inadæquatè in ratione terminandi, concedo Antecedens, & nego consequentiam, quam non probant exempla adducta. In primo enim & secundo, solo numero distinguuntur relationes terminantes. In tertio, etsi paternitas & materitas specificè distinguantur, illarum tamen distinctio inadæquatè est & partialis, in ratione terminandi relationem filiationis: quia eo modo comparantur relationes istæ ad terminandam relationem filiationis, quo patris & matris activæ & passivæ concursus ad causandam filij activitatem. Sicut ergo ad istam inadæquatè & partialiter se habet utriusque concursus, ita eorum relationes inadæquatè & partialiter terminant relationem filii. In nostro autem casu, p. o. cessio & filiationis terminantes paternitatem & activam & spirationem, non se habent partialiter, sed totaliter terminant.

A Dico secundò, dari in divinis quinque tantum notiones: nempe paternitatem, & innascibilitatem in Patre; filiationem in Filio; spirationem activam in Patre & Filio, ut sunt principium Spiritus Sancti; & processionem seu spirationem passivam in ipso Spiritu Sancto. Ita D. Thomas hic art. 3.

Probatur ratione illius: cum notio pertinet ad ordinem originis, tot debent poni notiones, sicut ordines originum ad dignitatem pertinentes: Sed isti non sunt nisi quinque: Ergo quinque tantum dantur notiones in Divinis. Minor probatur: In divinis non sunt nisi duæ processionis, ex quibus quælibet importat duplicem ordinem positivum originis; processio quidem per intellectum, quæ est generatio, importat ordinem ejus à quo est alius; qui ordo vocatur paternitas, & est notio Patris; & ordinem ejus qui est ab alio, diciturque Filiatio, quæ est notio Filii. Secunda etiam processio importat duplicem ordinem similem; nempe ejus à quo est alius, qui ordo est Spiratio activa, per quam producitur Spiritus Sanctus, & hæc est notio Patris & Filii, in quantum sunt principium Spiritus Sancti; & ejus qui est ab alio, & hic dicitur Spiratio passiva, quæ est notio Spiritus Sancti. Præter illos ordines originis positivos, est adhuc alius ad originem negativè spectans, nempe ordo ejus à quo est alius, & qui non est ab alio; qui pertinet ad ordinem originis, eo modo quo negationes pertinent ad ordinem affirmationum; & sic est innascibilitas, quæ est alia notio Patris. Sed non est alius modus originis ad dignitatem pertinens, præter quinque assignatos, ut ex solutione argumentorum constabit: Ergo non sunt in Divinis nisi quinque notiones assignatæ.

§. III.

Solvuntur Objectiones.

D Obijcies primò: Generatio in Patre, & nativitas in Filio, habent rationem notionis: Ergo dantur plusquam quinque notiones in Divinis. Consequentia pater, Antecedens probatur. Generatio & nativitas sunt rationes cognoscendi Patrem & Filium, & aliàs ad dignitatè spectant; quod sufficere ad rationem notionis patet ex dictis: Ergo rationem notionis obtinent.

Respondet negando Antecedens, ad cuius probationem dicendum est, quod ut aliquid obtineat rationem notionis in Divinis, debet esse ratio cognoscendi personam divinam in se ipsa: generatio verò & nativitas, cum sint nomina significantia origines in fieri & tendentia, notificant tantum actus notionales divinarum personarum, non verò ipsas personas divinas in se ipsis, & ideo notiones non sunt.

Addo quod, generatio & nativitas possunt considerari, vel in recto, vel in obliquo: primo modo dicunt aliquid absolutum, unde ut sic non possunt esse notiones: secundo modo paternitatem & filiationem, quæ sunt duæ ex notionibus assignatis, important: & ita sub hac consideratione numerum notionum augere nequeunt.

Obijcies secundò: Ratio Verbi & ratio Filii virtualiter distinguantur in Filio (& idem dicendum de ratione boni & auri in Spiritu Sancto) Ratio verbi notio est, cum ad originem spectet, & dignitatem importet: Ergo dantur in Filio duæ notiones, & eodem in Spiritu Sancto;

49.

50.

51.

E

52.